

В. Ю. Шенітько, доктор юридичних наук, професор, завідувач лабораторії використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі за злочинність Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «ВСТУП ДО ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ»

Дослідження колективу авторів Глинської Наталії Валеріївни, Клепки Дар'ї Ігорівни, Репіної Юлії Сергіївни, яке знайшло своє відображення в монографії «Вступ до проблеми цифровізації кримінального провадження», за своє суттю є методологічною основою для проведення ґрунтовної наукової розвідки з однойменної проблематики в межах фундаментальної теми «Теоретико-правові проблеми цифровізації кримінального провадження в Україні»¹, тож є цінним дороговказом на шляху формування доктринальної основи для забезпечення цифрової трансформації кримінального судочинства.

Представлена робота є над актуальною в умовах сьогодення. Незважаючи на повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну наша держава не звертає зі шляху цифрового розвитку усіх сфер суспільного життя. Ураховуючи такі тенденції, цілком логічно, що інформатизація та діджиталізація суспільства не минули й кримінальне судочинство. Запровадження новітніх цифрових технологій у цій галузі є вельми затребуваним з огляду на перспективу суттєвого підвищення ефективності діяльності суб'єктів кримінального провадження при вирішенні його завдань, зокрема, у спосіб надання органам досудового розслідування нових можливостей щодо розслідування кримінальних правопорушень, встановлення особи, яка його вчинила, та її місця знаходження, прискорення провадження через застосування режиму відеоконференції тощо. Особливого значення викладене набуває в аспекті розслідування воєнних злочинів.

Варто відмітити, що до чинного Кримінального процесуального кодексу за останні кілька років внесено чисельну кількість змін, спрямованих на запровадження цифрових технологій до царини кримінального судочинства. Однак, по-перше, такі зміни переважно носять безсистемний характер, по-друге, окремі новели чинного КПК характеризуються низькою якістю. Тож необхідним видається розробка доктринальних положень щодо цифровізації кримінального провадження, яке може стати орієнтиром для системного оновлення кримінального процесуального законодавства в аспекті цифрової трансформації. У свою чергу монографія «Вступ до проблеми цифровізації кримінального провадження» є основою для подальшої доктринальної концептуалізації цифрової трансформації кримінального провадження, що свідчить про значну теоретичну цінність рецензованої роботи.

Монографія «Вступ до проблеми цифровізації кримінального провадження» містить основні та необхідні для такого дослідження компоненти: критичний аналіз досягнень більшості попередніх досліджень цієї проблеми, увагу до зарубіжного досвіду, ґрунтовний аналіз практики Європейського суду з прав людини та національної судової практики. Рецензована робота характеризується логічністю структури побудови та необхідними ознаками наукової новизни та практичної значущості отриманих результатів. Дослідження містить положення, які заслуговують на увагу та підтримку.

Робота авторів містить основні, керівні методологічні положення щодо комплексного фундаментального дослідження цифровізації кримінального провадження. Крім того, науковий інтерес

¹ Фундаментальна тема «Теоретико-правові проблеми цифровізації кримінального провадження в Україні», затверджена постановою Президії НАПрН України у червні 2021 р. номер державної реєстрації: 0121U114401.

становлять систематизовані авторами фактори актуалізації цифрової трансформації кримінального провадження. Особливу увагу варто звернути на ґрунтовний аналіз питання застосування відео конференції в судово-контрольному провадженні під час досудового розслідування.

Позитивне враження справляють пропозиції науковців щодо комплексу напрямів – векторів, що у своїй сукупності об'єднують перспективну «формулу» цифрової трансформації кримінального провадження. І хоча окремі положення монографії мають дискусійний характер, це ніяк не впливає на загальну високу оцінку наукової роботи.

Завершується наукова праця висновками та пропозиціями, які належно обґрунтовані, заслуговують на підтримку та є значним внеском у науку кримінального процесу. Крім того, такі положення

можуть розглядатися як інформаційний матеріал для подальшого вивчення цифровізації кримінального провадження. Вважаю, що окремі підсумкові положення можуть бути реалізовані як в законотворчій, так і безпосередньо у правозастосовній діяльності.

Видається, що робота відділу дослідження проблем кримінального процесу та судоустрою є істотним внеском у науку кримінального процесу. На підставі викладеного вважаю, що монографія «Вступ до проблеми цифровізації кримінального провадження» заслуговує на позитивну оцінку та має бути поширена серед науковців, викладачів, аспірантів, практичних працівників.

Стаття надійшла до редакції: 16.03.2023 р.

Прийнята до друку: 20.04.2023 р.